



Internationale Kommission zum Schutz des Rheins
Commission Internationale pour la Protection du Rhin
Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn

Mandaatteksten 2022-2027

Mandaat van de Strategiegroep (SG) 2022-2027

De Strategiegroep (SG) bereidt de besluiten voor die worden genomen tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van de Plenaire vergadering en het Coördineringscomité Rijn (PLEN-CC), en tijdens de ministerconferenties. De Strategiegroep stuurt, monitort en beoordeelt alle werkzaamheden van de ICBR op basis van wetenschappelijke input vanuit de overleggroepen¹ en plant de toekomstige taken van de ICBR. De SG zorgt zodoende voor coherentie in de werkzaamheden en activiteiten van de ICBR en geeft zo nodig sturing aan de overleggroepen.

De taken van de SG kunnen worden afgeleid uit het programma Rijn 2040 en uit de permanente taken van de ICBR, die voortvloeien uit het Rijnverdrag en uit de gecoördineerde implementatie van het EU-waterrecht - in het bijzonder de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Richtlijn over overstromingsrisico's (ROR). Het ruimtelijke referentiekader is het internationaal stroomgebieddistrict Rijn (internationaal Rijndistrict), d.w.z. wateren met een stroomgebied > 2.500 km² ("niveau A").

De Strategiegroep houdt zich in het kader van zijn mandaat bezig met de volgende taken:

I. Opgvolging van het werkprogramma

1. De werkzaamheden in de overleggroepen van de ICBR afstemmen en coördineren overeenkomstig het werkprogramma 2022-2027 inclusief monitoring van de voortgang en van de naleving van gestelde termijnen evenals besluitvorming over het tijdstip van het instellen en op stand-by zetten van groepen (**monitoring werkprogramma**);
2. Besluiten nemen over prioritering en het werkprogramma bijstellen of nieuwe taken op gang brengen die geen deel uitmaken van het werkprogramma, als antwoord op nieuwe ontwikkelingen of gebeurtenissen (**actualisering werkprogramma**);
3. Besluitvorming over producten van de groepen en controle van de afgeronde producten/rapporten en doorgeleiding naar de PLEN-CC ten behoeve van de vrijgave voor publicatie (**producten**);
4. De eerste tussentijdse balans van het programma Rijn 2040 tot stand brengen voor 2027 (**tussentijdse balans**);
5. Het werkprogramma 2028-2033 voorbereiden (**toekomstig werkprogramma**).

II. Gecoördineerde implementatie van EU-richtlijnen en bespreking van inhoudelijke, politieke en juridische kwesties

1. De monitoringsprogramma's voor het internationaal Rijndistrict op elkaar afstemmen en optimaliseren, de beoordeling op coherentie toetsen, eventueel zorgen voor de nodige aanpassingen (**coherentie monitoringsprogramma's**);
2. Het vierde internationaal stroomgebiedbeheerplan Rijn en het derde internationaal overstromingsrisicobeheerplan Rijn voor 2027 vrijgeven (**plannen**);
3. De uitvoering van de maatregelen conform KRW en ROR beoordelen, voor zover deze maatregelen relevant zijn voor het internationaal stroomgebieddistrict Rijn, inclusief beoordeling van de voortgang van grote maatregelen voor het herstel van de trekvispasseerbaarheid in de Rijndelta, de Duits-Franse Bovenrijn, de Hoogrijn en de Moezel (**uitvoering van maatregelen**);
4. Kennis over afval, in het bijzonder macro- en microplastics, in de wateren van het Rijnstroomgebied uitwisselen in de SG-K, inclusief informatie-uitwisseling over nationale studies, maatregelen en methodes (**plastics/zwerfvuil**).

¹ "Overleggroepen" is een koepelbegrip voor de werk-, expert- en projectgroepen overeenkomstig paragraaf 4 van het huishoudelijk en financieel reglement van de ICBR.

III. Publieksvoorlichting en informatie-uitwisseling

1. Sturing geven aan de publieksvoorlichting van de ICBR (**publieksvoorlichting**);
2. Afspraken maken over de invulling van de samenwerking met de in de ICBR erkende waarnemers en met belangstellende en belanghebbende partijen (**waarnemers**).

IV. Begroting en personeel

1. De door het hoofd van het secretariaat gepresenteerde ontwerpbegroting controleren en er een besluit over nemen; deze ontwerpbegroting goedkeuren en ter besluitvorming doorgeleiden naar de PLEN-CC (**begroting**);
2. Besluiten nemen over personeelskwesties in apart te beleggen delegatieleidersoverleggen (DELCH) (**personeel**).

De Strategiegroep (SG) wordt hierin bijgestaan door de Kleine Strategiegroep (SG-K), die de besluiten voor de SG voorbereidt. De SG-K fungeert als schakel tussen de overleggroepen enerzijds en de Strategiegroep anderzijds.

Werkwijze

De SG vergadert in de regel twee keer per jaar.

Voor de inhoudelijke en organisatorische voorbereiding van de werkzaamheden en de besluitvorming in de Strategiegroep (SG) is de "Kleine Strategiegroep" (SG-K) verantwoordelijk. De SG-K maakt deel uit van de SG en kan zo nodig vaker bijeenkomen dan de SG.

De SG kan redactiegroepen instellen, bijv. voor de voorbereiding van het stroomgebiedbeheerplan (SG-PLAN) of voor de voorbereiding van de eerste tussentijdse balans van het programma Rijn 2040.

De SG kan zo nodig ook nieuwe expertgroepen instellen of het mandaat van groepen aanvullen dan wel aanpassen.

Talen en techniek

Vergaderingen van de SG kunnen ook als videoconferentie met simultane vertolking plaatsvinden, om duurzamer en klimaatneutraler te kunnen vergaderen zonder dat de delegaties hoeven te reizen.

Mandaat

Werkgroep Hoog- en laagwater (WG H)

2022-2027

De werkgroep "Hoog- en laagwater" (WG H) houdt zich uitgaande van de opdrachten uit het programma Rijn 2040 en andere permanente taken - waaronder de verplichting van de EU-staten om EU-richtlijnen gecoördineerd te implementeren - onder meer bezig met de hieronder beschreven onderwerpen. Het ruimtelijke referentiekader is het internationaal stroomgebieddistrict Rijn (internationaal Rijndistrict), d.w.z. wateren met een stroomgebied > 2.500 km² ("niveau A").

I. Overstromingsrisicobeheer

Deze taak omvat de gecoördineerde implementatie van de Richtlijn over overstromingsrisico's (ROR) in het internationaal Rijndistrict, inclusief de afstemming met de ICBR-overleggroepen die zich bezighouden met de gecoördineerde implementatie van de Kaderrichtlijn Water.

Het derde internationaal overstromingsrisicobeheerplan Rijn (IORBP Rijn) moet voor 2027 klaar zijn en zal maatregelen voor de periode 2028-2033 bevatten.

De landen in het Rijnstroomgebied hebben in het kader van het programma Rijn 2040 het algemene doel gesteld om het overstromingsrisico aan de Rijn en zijn grote zijrivieren voor 2040 met minstens 15% te verminderen ten opzichte van 2020. Om dit doel te bereiken, zijn er verschillende concrete doelen afgesproken, waaronder bijv. de uitvoering van de geplande hoogwaterstandverlagende maatregelen voor 2030 en de aanwijzing van mogelijke locaties voor verdere hoogwaterretentiegebieden.

In het kader van zijn mandaat zal de WG H:

1. de coördinatie tussen de landen bij het vaststellen van de gebieden met een significant overstromingsrisico begeleiden en zo nodig het bijbehorende rapport voor eind 2024 bijstellen, rekening houdend met het effect van de klimaatverandering (**gebieden met een significant overstromingsrisico**);
2. voor de inhoudelijke informatie-uitwisseling over de actualisering van de overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten zorgen (**gevaar- en risicokaarten**);
3. de Rijnatlas 2020 zo nodig voor 2026 actualiseren op basis van de nationale overstromingsgevaarkaarten en overstromingsrisicokaarten (**Rijnatlas**);
4. het derde IORBP Rijn voor eind 2027 opstellen (**IORBP**);
5. voor 2025 mogelijke locaties voor verdere hoogwaterstandverlagende maatregelen op een rij zetten, rekening houdend met de informatie uit de landen, bovenop de retentiemaatregelen die voor 2030 moeten worden uitgevoerd (**nieuwe retentiegebieden**);
6. de inhoudelijke informatie-uitwisseling met de actoren voor rampenbestrijding en crisisbeheersing organiseren (**rampenbestrijding**);
7. de inhoudelijke informatie-uitwisseling tussen de centrales voor hoogwaterverwachting en -waarschuwing en zo nodig de workshops begeleiden (**informatie-uitwisseling hoogwaterverwachting**);
8. de gecoördineerde uitvoering van het tweede IORBP (2022-2027) volgen - en daarbij ook voor 2026 een overzicht maken van de stand van zaken in verband met de hoogwaterstandverlagende maatregelen die voor 2030 moeten worden uitgevoerd (**uitvoering van maatregelen**);
9. nagaan of de waterstandverlagende maatregelen opnieuw moeten worden berekend. Indien nodig zal de groep voor 2025 nieuwe berekeningen of een gevoeligheidsanalyse uitvoeren (**effectiviteit van waterstandverlagende maatregelen**);
10. van 2025 t/m 2027 met het instrument "FloRiAn" het effect van de maatregelen van het tweede IORBP beoordelen en vooruitblikken op het effect van de

maatregelen van het derde IORBP op het overstromingsrisico en op de doelen van Rijn 2040 (**berekening overstromingsrisico**).

II. Klimaatadaptatie

In het programma Rijn 2040 hebben de landen in het Rijnstroomgebied besloten om de klimaatadaptatiestrategie voor het internationaal Rijndistrict, die in 2015 is gepubliceerd, voor 2025 aan te passen op basis van nieuwe inzichten, teneinde rekening te houden met het doel van een duurzaam beheerd en klimaatbestendig Rijnstroomgebied met waardevolle levensaders voor natuur en mens.

In het kader van zijn mandaat zal de WG H:

1. indien nodig in de periode 2022-2023, zodra de nieuwe IPCC-gegevens beschikbaar zijn (waarschijnlijk begin 2022), in nauwe samenwerking met de CHR en rekening houdend met nationale gegevens en projecten, nieuwe afvoerscenario's voor hoog- en laagwater op een rij zetten dan wel uitwerken voor de nabije (2050) en de verre (2100) toekomst (**afvoerscenario's**);
2. voor 2027 in nauwe samenwerking met de CHR projecties ontwikkelen voor het waterverbruik en de waterbeschikbaarheid (**waterverbruik en waterbeschikbaarheid**);
3. zich tot 2023 bezighouden met stroomgebiedgerelateerde aspecten van zware neerslag (bijv. emissie van schadelijke stoffen, decentrale waterretentie, synergie-effecten met ecologische maatregelen) (**zware neerslag**);
4. de SG-K ondersteunen bij de uitvoering van een workshop over klimaatadaptatie in 2024 alsook bij de actualisering van de klimaatadaptatiestrategie voor 2025 (**workshop en strategie klimaatadaptatie**).

De resultaten van deze activiteiten worden meegenomen bij de herziening van de klimaatadaptatiestrategie evenals bij de implementatie van de desbetreffende EU-richtlijnen.

III. Laagwaterbeheer

In het programma Rijn 2040 hebben de landen het algemene doel geformuleerd dat het Rijnstroomgebied met behulp van laagwatermonitoring en gezamenlijk ontwikkelde beoordelingsmethodes en oplossingsrichtingen beter het hoofd kan bieden aan de negatieve gevolgen van uitgesproken laagwatergebeurtenissen in het Rijnstroomgebied.

In het kader van zijn mandaat zal de WG H:

1. de conform het werkprogramma 2016-2021 ontwikkelde laagwatermonitoring volgen, inclusief de evaluatie van laagwatergebeurtenissen, en de monitoring inclusief criteria zo nodig in overleg met de WG B en de WG S bijstellen (**laagwatermonitoring**);
2. indien nodig - in aanvulling op het overzicht van 2017-2019 - een overzicht opstellen van nieuwe maatregelen die de landen hebben genomen bij laagwater in afstemming met de WG B en de WG S (**maatregelen laagwater**);
3. voor 2026 gezamenlijke beoordelingscriteria ontwikkelen voor laagwater in het internationaal Rijndistrict (**beoordelingscriteria laagwater**).

IV. Tussentijdse balans van Rijn 2040"

De WG H ondersteunt de SG vanaf 2025 bij de totstandbrenging van de eerste tussentijdse balans van het programma Rijn 2040, die in 2027 zal worden gepubliceerd.

Werkwijze

Voor de uitvoering van de hierboven beschreven taken wordt de WG H bijgestaan door verschillende expertgroepen. Al naargelang de opdracht van de WG H leveren deze groepen bijdragen aan het werk van de WG H of beantwoorden ze technische vragen. Indien nodig kunnen hier externe experts bij worden betrokken. De voorzitters van de expertgroepen brengen regelmatig verslag uit in de WG H over de stand van de werkzaamheden en over eventueel voorkomende problemen. De voorzitter van de WG H brengt op zijn/haar beurt regelmatig verslag uit in de Strategiegroep (SG) over de stand van de uitvoering van de taken en over eventueel voorkomende problemen.

Expertgroepen

- De **expertgroep "Centrales voor hoogwaterverwachting en -waarschuwing" (EG HWVZ)** vormt het kader voor de informatie-uitwisseling met betrekking tot taak **I.7** (informatie-uitwisseling over hoogwaterverwachting).
- De **expertgroep "Laagwater" (EG LW)** houdt zich bezig met de taken **II.2** (waterverbruik en waterbeschikbaarheid) en **III** (laagwaterbeheer).
- De tijdelijke **expertgroep "Afvoerprojecties" (EG HCLIM)** (2022-2023) houdt zich bezig met taak **II.1** (afvoerscenario's).
- De **expertgroep "Overstromingsrisicoanalyses" (EG HIRI)** houdt zich bezig met taak **I.10** (berekening overstromingsrisico).
- De tijdelijke **expertgroep "Validatie van waterstandverlagende maatregelen" (EG HVAL)** (2023-2025) houdt zich bezig met taak **I.9** (effectiviteit van waterstandverlagende maatregelen).

Talen en techniek

De WG H en elk van zijn expertgroepen vergaderen in de regel (uitzonderingen zijn mogelijk) maximaal twee keer per jaar, tijdens de voorbereiding van het IORBP zo nodig ook vaker. De EG HWVZ komt eenmaal per jaar bijeen.

Indien nodig kunnen vergaderingen van de WG H of zijn expertgroepen als videoconferentie met simultane vertolking plaatsvinden, om duurzamer en klimaatneutraler te kunnen vergaderen, d.w.z. zonder dat de delegaties hoeven te reizen.

Mandaat Werkgroep "Waterkwaliteit/emissies" (WG S) 2022-2027

De werkgroep "Waterkwaliteit/emissies" (WG S) houdt zich uitgaande van de opdrachten uit het programma Rijn 2040 en andere permanente taken - waaronder de verplichting van de EU-staten om de EU-richtlijnen gecoördineerd te implementeren - onder meer bezig met de hieronder beschreven onderwerpen. Het ruimtelijke referentiekader is het internationaal stroomgebieddistrict Rijn (internationaal Rijndistrict), d.w.z. wateren met een stroomgebied > 2.500 km² ("niveau A").

I. Waterkwaliteit

Deze taak omvat de verzameling, beoordeling en weergave van gegevens over de waterkwaliteit in het internationaal Rijndistrict. Daartoe behoort in het bijzonder de gecoördineerde implementatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW) met betrekking tot de fysisch-chemische en de chemische toestand van het oppervlaktewater en de chemische en kwantitatieve toestand van het grondwater. Verder omvat het mandaat de afstemming met de ICBR-overleggroepen die zich bezighouden met de gecoördineerde implementatie van de Richtlijn over overstromingsrisico's.

In het programma Rijn 2040 hebben de landen in het Rijnstroomgebied het algemene doel geformuleerd om de kwaliteit van het water, zwevend stof, sediment en biota in de Rijn en zijn zijrivieren en in het grondwater in een goede toestand te brengen. Stoffen waarvoor geen gestandaardiseerde en afgestemde procedures en beoordelingscriteria bestaan, vormen een steeds groter probleem. In verband met microverontreinigingen heeft de WG S in het kader van zijn mandaat 2016-2021 aanbevelingen uitgewerkt. Als concreet doel voor het programma Rijn 2040 hebben de landen in het Rijnstroomgebied onder meer afgesproken om de emissies van microverontreinigingen met minstens 30% te verminderen.

In het kader van zijn mandaat zal de WG S:

1. het Rijnmeetprogramma chemie (elk jaar) en de Rijnstoffenlijst (om de drie jaar; in 2023 en in 2026) actualiseren, rekening houdend met nationale meetprogramma's en nieuwe ontwikkelingen (bijv. bevindingen uit de non-targetanalyse en werkzaamheden in verband met microverontreinigingen), waarborgen dat het programma coherent is met de toestand- en trendmonitoring conform Kaderrichtlijn Water en Kaderrichtlijn Mariene Strategie, de evaluatie, inclusief plausibiliteitscontrole van de gegevens, coördineren en de resultaten hiervan coherent weergeven in kaarten en tabellen, en zo nodig buitengewone meetprogramma's uitvoeren (**Rijnmeetprogramma chemie en Rijnstoffenlijst**);
2. het Rijnmeetprogramma over de verontreiniging van vissen in 2023 en 2026 actualiseren, rekening houdend met nationale meetprogramma's en nieuwe ontwikkelingen, waarborgen dat het programma coherent is met de toestand- en trendmonitoring conform Kaderrichtlijn Water, de evaluatie, inclusief plausibiliteitscontrole van de gegevens, coördineren en vervolgens een beoordeling van biotaresultaten uitvoeren aan de hand van gereguleerde stoffen (**verontreiniging van biota**);
3. periodiek het rapport over de kwaliteit van het Rijnwater opstellen (**rapport over de kwaliteit van het Rijnwater**);
4. indien nodig aanbevelingen uitwerken op basis van de rapporten (zie punten 1 t/m 3) (**aanbevelingen**);
5. de in de KRW en het Rijnverdrag vastgelegde inventarisatie van de fysisch-chemische belastingen in de wateren van het Rijnstroomgebied afkomstig van schadelijke stoffen en nutriënten uit puntbronnen en diffuse bronnen actualiseren (voor 2026), de inventarisatie van de belastingen in sediment en de inventarisatie

- van de kwantitatieve en chemische belasting van het grondwater actualiseren (voor 2026) **(inventarisatie belastingen)**;
6. voor 2026 de desbetreffende tekstuele bijdragen en tabellen over de toestand van het oppervlaktewater en het grondwater voor het vierde internationaal stroomgebiedbeheerplan Rijn uitwerken **(bijdragen KRW)**;
 7. streven naar vergelijkbaarheid van de meetresultaten voor stoffen waarvoor geen gestandaardiseerde analysemethoden bestaan. Tot deze taken behoren vooral het verbeteren van de samenwerking tussen de laboratoria aan de Rijn en zijn zijrivieren op het gebied van non-targetanalyse en de targetanalyse van polaire, persistente, mobiele en toxische stoffen, die met meetmethodes die tot dusver regulier worden toegepast niet te registreren zijn. Daarnaast houdt de WG S zich bezig met nieuwe bioanalytische tools en effectgebaseerde methodes om meer zicht te krijgen op de aanwezigheid van stoffen in het water resp. de gevolgen beter te kunnen beoordelen en daarvoor handelingsperspectieven te ontwikkelen **(niet-gestandaardiseerde meetmethodes)**;
 8. regelmatig² verslag uitbrengen over het doelbereik in verband met het reductiedoel voor microverontreinigingen op basis van het beoordelingssysteem dat waarschijnlijk in de eerste helft van 2022 wordt opgeleverd, de inhoudelijke informatie-uitwisseling over nationale maatregelen tegen microverontreinigingen organiseren en de in 2019 gepubliceerde ICBR-aanbevelingen zo nodig voor 2025 aanpassen **(microverontreinigingen)**;
 9. de SG-K ondersteunen bij de uitvoering van een workshop over afval, in het bijzonder microplastics in 2024 **(workshop zwerfvuil)**.

II. Internationaal Waarschuwings- en Alarmplan Rijn

In het kader van zijn mandaat zal de WG S:

1. de permanente functionaliteit van het IWAP Rijn garanderen, onder andere met behulp van regelmatige alarmoefeningen en de evaluaties daarvan (minstens om de twee jaar), en het IWAP Rijn voortdurend verder ontwikkelen, onder andere in verband met nieuwe dan wel onbekende stoffen **(beheer en verdere ontwikkeling IWAP)**;
2. de meldingen van het IWAP Rijn regelmatig (in de regel elk jaar) weergeven en de informatie-uitwisseling over vastgestelde verontreinigingen en nieuw gevonden stoffen organiseren **(IWAP-meldingen)**;
3. voor 2027 een nieuw Rijnlooptijdmodel ontwikkelen voor het IWAP Rijn, rekening houdend met de inzichten uit de non-targetpilot **(looptijdmodel)**.

III. Klimaatadaptatie

In het programma Rijn 2040 hebben de landen in het Rijnstroomgebied besloten om de klimaatadaptatiestrategie voor het internationaal Rijndistrict, die in 2015 is gepubliceerd, voor 2025 aan te passen op basis van nieuwe inzichten, teneinde rekening te houden met het doel van een duurzaam beheerd en klimaatbestendig Rijnstroomgebied met waardevolle levensaders voor natuur en mens.

In het kader van zijn mandaat zal de WG S:

1. voor 2023 de inventarisatie van de warmtelozingen actualiseren als invoergegevens voor de projecties van de watertemperaturen, om de zes jaar (voor het eerst in 2026) de warmtelozingen voor het gehele Rijnstroomgebied inclusief grote zijrivieren op een rij zetten en het onderzoek naar de langjarige ontwikkeling van de watertemperatuur actualiseren **(warmtelozingen en watertemperatuur)**;
2. voor 2024 de projecties voor de watertemperatuur actualiseren op basis van de geactualiseerde afvoerprojecties **(projecties watertemperatuur)**;

² De cyclus wordt in 2022 nog vastgesteld.

3. de SG-K ondersteunen bij de uitvoering van een workshop over klimaatadaptatie in 2024 alsook bij de actualisering van de klimaatadaptatiestrategie voor 2025 (**workshop en strategie klimaatadaptatie**).

De resultaten van deze activiteiten worden meegenomen bij de totstandbrenging van de klimaatadaptatiestrategie evenals bij de implementatie van de desbetreffende EU-richtlijnen.

IV. Kwalitatief sedimentmanagement

De verbetering van de sedimentkwaliteit in de Rijn is een concreet doel van het programma Rijn 2040.

In het kader van zijn mandaat zal de WG S in 2026 rapporteren over de uitvoering van maatregelen voor (kwalitatief) sedimentmanagement in de landen op basis van het sedimentmanagementplan van 2005 (**maatregelen kwalitatief sedimentmanagement**).

V. Tussentijdse balans van Rijn 2040

De WG S ondersteunt de SG vanaf 2025 bij de totstandbrenging van de eerste tussentijdse balans van het programma Rijn 2040, die in 2027 zal worden gepubliceerd.

Werkwijze

Voor de uitvoering van de hierboven beschreven taken wordt de WG S bijgestaan door verschillende expertgroepen. Indien nodig kunnen hier externe experts bij worden betrokken. Al naargelang de opdracht van de WG S leveren deze groepen bijdragen aan het werk van de WG S of beantwoorden ze technische vragen. De voorzitters van de expertgroepen brengen regelmatig verslag uit in de WG S over de stand van de werkzaamheden en over eventueel voorkomende problemen. De voorzitter van de WG S brengt op zijn/haar beurt regelmatig verslag uit in de Strategiegroep (SG) over de stand van de uitvoering van de taken en over eventueel voorkomende problemen.

Expertgroepen

- De **expertgroep "Analyse" (EG SANA)** houdt zich bezig met de taken **I.1** (Rijnmeetprogramma chemie en Rijnstoffenlijst), **I.7** (niet-gestandaardiseerde meetmethodes) en **I.8** (microverontreinigingen, hier: analyse, zonder maatregelen).
- De **expertgroep "Waarschuwings- en Alarmplan Rijn" (EG SAPA)** houdt zich bezig met de taken **II.1-3** (IWAP Rijn).
- De **expertgroep "Verontreiniging van biota" (EG SCON)** houdt zich bezig met taak **I.2** (verontreiniging van biota).
- De **expertgroep "Emissies" (EG SEMI)** houdt zich bezig met de taken **I.5** (inventarisatie belastingen inclusief toetsing en eventueel actualisering van de methodes), **I.6** (bijdragen rapportage KRW).
- De **expertgroep "Monitoring" (EG SMON)** houdt zich bezig met de taken **I.1** (Rijnmeetprogramma chemie en Rijnstoffenlijst), **I.3** (rapport over de kwaliteit van het Rijnwater) en zo nodig met **I.7** (niet-gestandaardiseerde meetmethodes) en **I.8** (microverontreinigingen, hier: monitoring, zonder maatregelen) evenals **V** (balansen), voor zover het om chemische balansen gaat.
- De tijdelijke **expertgroep "Watertemperatuur" (EG STEMP)** (2023-2024) houdt zich bezig met taak **III.2** (projecties watertemperatuur).
- De tijdelijke **expertgroep "Grondwater" (EG GW)** (2026-2027) houdt zich bezig met de taken **I.5** (inventarisatie belastingen) en **I.6** (bijdragen rapportage KRW) - hier specifiek voor het onderwerp grondwater.

Talen en techniek

De WG S en elk van zijn expertgroepen vergaderen in de regel (uitzonderingen zijn mogelijk) maximaal twee keer per jaar.

Indien nodig kunnen vergaderingen van de WG S of zijn expertgroepen als videoconferentie met simultane vertolking plaatsvinden, om duurzamer en klimaatneutraler te kunnen vergaderen, d.w.z. zonder dat de delegaties hoeven te reizen.

De EG SANA vergadert in het Engels.

Mandaat Werkgroep Ecologie (WG B) 2022-2027

De werkgroep "Ecologie" (WG B) houdt zich uitgaande van de opdrachten uit het programma Rijn 2040 en andere permanente taken - waaronder de verplichting van de EU-staten om EU-richtlijnen gecoördineerd te implementeren - onder meer bezig met de hieronder beschreven onderwerpen. Het ruimtelijke referentiekader is het internationaal stroomgebieddistrict Rijn (internationaal Rijndistrict), d.w.z. wateren met een stroomgebied > 2.500 km² ("niveau A").

I. Aquatische biologie en biotoopnetwerk

Deze taak omvat de verzameling, beoordeling en weergave van gegevens over de ontwikkeling van de ecologische kwaliteit van de wateren (ecologische toestand dan wel ecologisch potentieel) en de uiterwaarden in het internationaal Rijndistrict. Daartoe behoort in het bijzonder de gecoördineerde implementatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW) met betrekking tot de ecologische toestand van het oppervlaktewater. Verder omvat het mandaat de afstemming met de ICBR-overleggroepen die zich bezighouden met de gecoördineerde implementatie van de Richtlijn over overstromingsrisico's.

Daarnaast hebben de landen in het Rijnstroomgebied zich er in het kader van het programma Rijn 2040 toe verbonden om meerdere kwantificeerbare maatregelen te nemen om de biodiversiteit te ondersteunen door voor de Rijn typische leefgebieden te beschermen of te herstellen en het biotoopnetwerk te versterken. Tot de kwantitatieve eisen behoort met name het herstel van 200 km² uiterwaard, het opnieuw aantakken van 100 strangen en nevengeulen, en de verbetering van de hydromorfologie over 400 km oeverlijn. De landen hebben zich er ook toe verplicht om de hydromorfologische belastingen van de hoofdstroom van de Rijn en zijn zijrivieren te reduceren om de natuurlijke uiterwaarden te behouden, beschermen, herstellen en uit te breiden. Een eerste balans van deze verschillende maatregelen wordt opgemaakt in 2027.

In het kader van zijn mandaat zal de WG B:

1. het Rijnmeetprogramma biologie regelmatig actualiseren, rekening houdend met nationale meetprogramma's, waarborgen dat het programma coherent is met de toestand- en trendmonitoring conform Kaderrichtlijn Water, de evaluatie, inclusief plausibiliteitscontrole, coördineren en de resultaten ervan voor 2027 coherent weergeven in kaarten en tabellen (**Rijnmeetprogramma biologie**);
2. voor 2027 de nodige bijdragen aan de rapportage over de toestand van het oppervlaktewater (biologische kwaliteitselementen: fytoplankton, macrofyten, fyto benthos, macrozoöbenthos, visfauna) opstellen voor het vierde internationaal stroomgebiedbeheerplan Rijn (**bijdragen rapportage KRW**);
3. indien nodig aanbevelingen uitwerken op basis van de rapporten (zie punten 1 en 2) (**aanbevelingen**);
4. de methodiek voor de evaluatie van het biotoopnetwerk verder ontwikkelen en voor eind 2024 nagaan of het biotoopnetwerk Rijn voor de tussenbalans van Rijn 2040 in 2027 opnieuw kan worden geëvalueerd met behulp van innovatieve onderzoeks- en monitoringsmethodes (teledetectiegegevens). De WG B zal voor 2027 nagaan of het systeem achter het "Biotoopnetwerk Rijn" moet worden geactualiseerd, rekening houdend met de effecten van klimaatverandering. De WG B organiseert voor 2025 regelmatig rondetafelgesprekken over pilotprojecten en voert voor 2027 een inventarisatie uit van de maatregelen voor de bescherming, het behoud en de uitbreiding van leefgebieden aan de Rijn (bijv. aanwijzen van beschermde gebieden) (**biotoopverbond**);

5. de inhoudelijke informatie-uitwisseling en afstemming op internationaal niveau organiseren, bijv. over exoten of methodes voor de beoordeling van de ecologische toestand / het ecologisch potentieel (**inhoudelijke informatie-uitwisseling**);
6. voor 2024 een balans opmaken van de uitgevoerde maatregelen ter vermindering van de hydromorfologische belastingen (**balans maatregelen hydromorfologische belastingen**);
7. de SG-K ondersteunen bij de uitvoering van een workshop over afval, in het bijzonder microplastics in 2024 (**workshop zwerfvuil**).

II. Visfauna en passeerbaarheid voor trekvis

De WG B houdt zich bezig met de toestand van de aquatische biologie, waartoe de visfauna behoort. In de internationale samenwerking ligt de nadruk daarbij vooral op de visfauna, in het bijzonder op trekvis, die op hun weg tussen zout en zoet water grote afstanden afleggen.

In het programma Rijn 2040 is het herstel van de ecologische passeerbaarheid voor langeafstandstrekvis in de hoofdstroom van de Rijn van de monding tot de waterval van Schaffhausen, in de grote zijrivieren en aan driehonderd vismigratiebarrières in de programmawateren van het Masterplan trekvis Rijn als concreet doel geformuleerd. De WG B volgt de realisatie van deze doelen en houdt de Strategiegroep hiervan regelmatig op de hoogte. Een eerste balans wordt opgemaakt in 2027.

Met de visfauna, inclusief trekvis, is ook rekening gehouden in het Rijnmeetprogramma biologie en in de bijdragen aan de KRW-rapportage (zie I).

In het kader van zijn mandaat zal de WG B:

1. de gecoördineerde uitvoering van het "Masterplan trekvis Rijn" begeleiden door voor 2024 een voortgangsrapport over uitgevoerde maatregelen op te stellen en voor 2027 het Masterplan zo nodig te actualiseren (**Masterplan trekvis**);
2. om de zes jaar (in 2025) verslag uitbrengen over de actuele stand van de implementatie van de EU-Aalverordening, met het doel de monitoring van het bestand en de uitvoering van maatregelen in het Rijnstroomgebied te coördineren (**Aalverordening**);
3. nieuwe inzichten in innovatieve technieken voor stroomafwaartse vismigratie aan migratieknelpunten op een rij zetten, in dit verband voor 2024 aanbevelingen uitwerken en zo nodig verdere technische kwesties met betrekking tot vispasseerbaarheid bespreken (**stroomafwaartse vismigratie en visbescherming**);
4. het herstel van de passeerbaarheid voor de stroomopwaartse en stroomafwaartse vismigratie en de actuele stand van het onderzoek op dit gebied begeleiden (**best practice migratieknelpunten**);
5. zo nodig de inhoudelijke informatie-uitwisseling organiseren over onderwerpen zoals de afbakening van visregio's/visreferentiegemeenschappen (inclusief temperatuurdrempelwaarden) voor de visfauna van de Rijn en zijn zijrivieren of de beantwoording van technische vragen over vispassages (**inhoudelijke informatie-uitwisseling over de visfauna**);
6. als discussieplatform fungeren voor (inhoudelijke) informatie-uitwisseling over de passeerbaarheid van de Duits-Franse Bovenrijn en de Hoogrijn. Het comité A is bevoegd voor de uitvoering van de maatregelen aan de Duits-Franse Bovenrijn bovenstrooms van Straatsburg (**inhoudelijke informatie-uitwisseling over de Duits-Franse Bovenrijn en de Hoogrijn**).

III. Klimaatadaptatie

In het programma Rijn 2040 hebben de landen in het Rijnstroomgebied besloten om de klimaatadaptatiestrategie voor het internationaal Rijndistrict, die in 2015 is gepubliceerd, voor 2025 te herzien op basis van nieuwe inzichten, teneinde rekening te houden met

het doel van een duurzaam beheerd en klimaatbestendig Rijnstroomgebied met waardevolle levensaders voor natuur en mens.

In het kader van zijn mandaat zal de WG B:

1. voor 2024 de volgens haar relevante kennis verzamelen over de effecten van klimaatverandering op de aquatische ecosystemen en de biodiversiteit (**klimaatverandering en biodiversiteit**);
2. voor 2024 wetenschappelijke kennis verzamelen over de gevolgen van de te verwachten temperatuurveranderingen (en eventueel zuurstofgebrek) voor de visfauna, met name in de programmawateren van het Masterplan trekvis (**klimaatverandering en visfauna**);
3. de SG-K ondersteunen bij de uitvoering van een workshop over klimaatadaptatie in 2024 alsook bij de actualisering van de klimaatadaptatiestrategie voor 2025 (**workshop en strategie klimaatadaptatie**).

De resultaten van deze activiteiten worden meegenomen bij de totstandbrenging van de klimaatadaptatiestrategie evenals bij de implementatie van de desbetreffende EU-richtlijnen.

IV. Tussentijdse balans van Rijn 2040"

De WG B ondersteunt de SG vanaf 2025 bij de totstandbrenging van de eerste tussentijdse balans van het programma Rijn 2040, die in 2027 zal worden gepubliceerd.

Werkwijze

Voor de uitvoering van de hierboven beschreven taken wordt de WG B bijgestaan door verschillende expertgroepen. Al naargelang de opdracht van de WG B leveren deze groepen bijdragen aan het werk van de WG B of beantwoorden ze technische vragen. Indien nodig kunnen hier externe experts bij worden betrokken. De voorzitters van de expertgroepen brengen regelmatig verslag uit in de WG B over de stand van de werkzaamheden en over eventueel voorkomende problemen. De voorzitter van de WG B brengt op zijn/haar beurt regelmatig verslag uit in de Strategiegroep (SG) over de stand van de uitvoering van de taken en over eventueel voorkomende problemen.

Expertgroepen

- De **expertgroep "Biotoopnetwerk Rijn" (EG BIOTOP)** houdt zich bezig met de taken **I.4** (biotoopnetwerk) en **I.5** (inhoudelijke informatie-uitwisseling over exoten, hier: uitheemse soorten in de uiterwaarden, waaronder ook watervogels).
- De **expertgroep "Biologische kwaliteitselementen" (EG BMON)** houdt zich bezig met de taken **I.1** (Rijnmeetprogramma biologie), **I.2** (bijdragen rapportage KRW) en **I.5** (inhoudelijke informatie-uitwisseling over beoordelingsmethodes en exoten, hier: macrozoöbenthos, macrofyten, fyto-benthos en fytoplankton).
- De **expertgroep "Visfauna" (EG FISH)** houdt zich bezig met de taken **I.1** (Rijnmeetprogramma biologie, hier: visfauna), **I.2** (bijdragen rapportage KRW, hier: visfauna), **I.5** (inhoudelijke informatie-uitwisseling over exoten, hier: visfauna en rivierkreeften) en **II.1-6** (visfauna en passeerbaarheid trekvis).

Talen en techniek

De WG B en elk van zijn expertgroepen vergaderen in de regel (uitzonderingen zijn mogelijk) maximaal twee keer per jaar.

Indien nodig kunnen vergaderingen van de WG B of zijn expertgroepen als videoconferentie met simultane vertolking plaatsvinden, om duurzamer en klimaatneutraler te kunnen vergaderen, d.w.z. zonder dat de delegaties hoeven te reizen.

Mandaat

Gegevensmanagement en totstandbrenging van kaarten (EG GIS) 2022-2027

I. Eisen aan producten

De belangrijkste taak van de EG GIS is de totstandbrenging van producten, waaronder kaarten en weergaves van resultaten (bijv. berekeningen, tabellen, figuren, enz.). De producten maken deel uit van de rapportage van de landen aan de Europese Commissie over de implementatie van EU-richtlijnen in het internationaal stroomgebieddistrict Rijn (waternet met stroomgebieden > 2.500 km²), maar kunnen ook worden gemaakt ten behoeve van technische rapporten van de overleggroepen of producten voor het publiek.

Daarnaast ondersteunt de EG GIS andere werk- en expertgroepen, zoals bijv. de EG FISH, de EG BIOTOP en de EG HIRI met werkzaamheden die verband houden met kaarten, gegevensverwerking en GIS.

Als hierover niet al in de EU-"reporting sheets" en door de BfG in "WasserBLiCK" het een en ander is vastgelegd, maken de overleggroepen van de ICBR op tijd duidelijke afspraken met de GIS-deskundigen van de BfG (resp. met de medewerking van nationale deskundigen) over de gewenste producten (in het bijzonder de vormgeving en de legenda) en over het tijdstip van de oplevering. Ze stellen vast of de gewenste producten met het bestaande of het geactualiseerde gegevensbestand en de bestaande IT-infrastructuur in de gewenste vorm kunnen worden geleverd.

De EG GIS is verantwoordelijk voor de vaststelling en actualisering van de werkwijze voor gegevensuitwisseling en voor de oplossing van technische GIS-problemen of de beantwoording van vragen in verband met het gebruik van WasserBLiCK. De EG GIS wordt zo nodig bijeengeroepen door de Strategiegroep in overleg met de werk- en expertgroepen.

II. Gegevensbeheer

De gegevensinvoer door de bevoegde diensten in de landen in het Rijnstroomgebied gebeurt doorgaans door het invullen van vastgestelde sjablonen direct in WasserBLiCK. De contactpersonen die verantwoordelijk zijn voor GIS-activiteiten in de nationale overheden moeten worden aangemeld bij de ICBR en de desbetreffende lijsten moeten up-to-date worden gehouden.

Er kunnen ook gegevens worden vergaard via de overleggroepen van de ICBR en dan naar de BfG worden gestuurd voor de totstandbrenging van een (eventueel voorlopig) product.

Het WasserBLiCK-systeem wordt voortdurend verder ontwikkeld door de BfG, en wel consequent volgens de eisen die de EU stelt aan de rapportage in het kader van de implementatie van de KRW en de ROR (reporting sheets en xml-schema's). De BfG garandeert de compatibiliteit van WasserBLiCK met de systemen van andere instellingen (bijv. het Europees Milieuagentschap) en landen (conform de bepalingen van de INSPIRE-richtlijn).

Eventueel moeten bestaande sjablonen worden bijgesteld, rekening houdend met de actuele bepalingen en de behoeften van de ICBR. De BfG zal hiervoor dan nieuwe gegevensstandaarden aanbevelen, in de EG GIS presenteren en ter discussie stellen en - na de toestemming van de EG GIS - implementeren in WasserBLiCK.

III. Totstandbrenging van producten en kwaliteitsborging

Als de eisen aan producten duidelijk en de gegevens verzameld zijn, brengt de BfG de producten tot stand. Ze zorgt ervoor dat de gebruikers in de overleggroepen toegang hebben tot het gegevensbestand (via WasserBLiCK) en tot de kaartproducten.

De werk- en expertgroepen zijn verantwoordelijk voor de technische controle en kwaliteitsborging van de door hen bestelde producten. Ze zorgen ervoor dat de resultaten inhoudelijk correct en coherent zijn. Bij deze controle zouden de experts van gedachten moeten kunnen wisselen met hun GIS-deskundigen om eventueel samen oplossingen te vinden; dat wil zeggen dat er zo nodig ad-hocvergaderingen van experts, vertegenwoordigers van de BfG en GIS-deskundigen moeten worden bijeengeroepen.